

Sierpień 2012r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Edyta Dąbrowska
2. Dominika Karpowicz

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: sierpień 2011r. – sierpień 2012r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

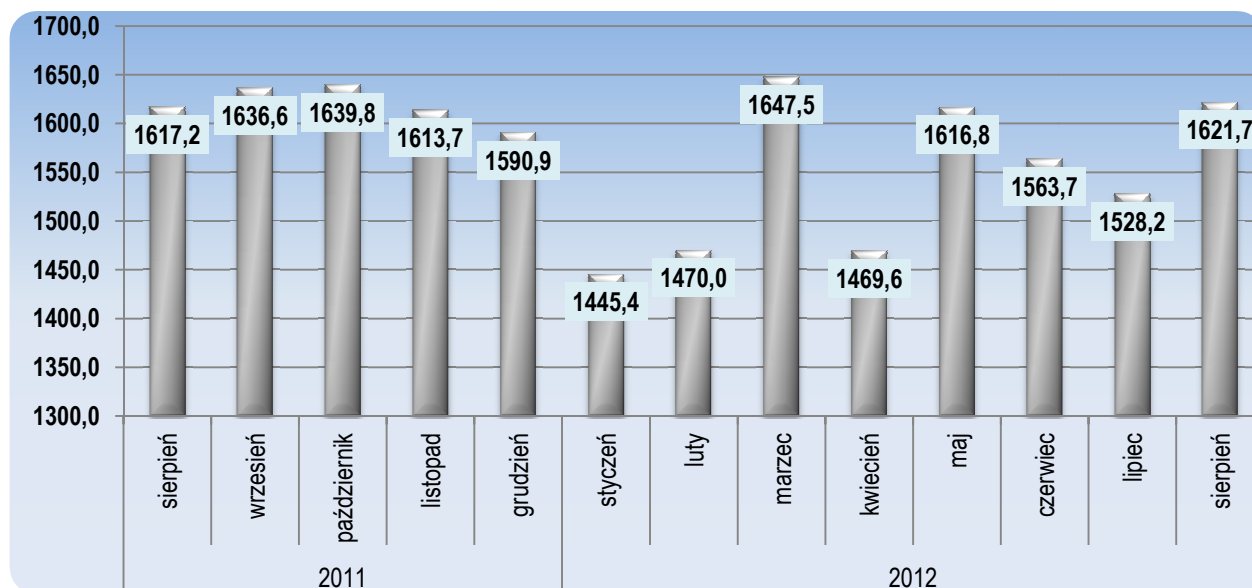

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	458,4	739,4	1 082,4	183,1	454,3
	Polska	37 466,9	62 272,6	99 853,7	17 641,1	41 518,3
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	14 861,3	22 287,9	31 297,1	7 396,9	15 176,3
	Polska	1 072 567,1	1 652 839,5	2 294 301,9	574 194,0	1 160 587,9
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	14 373,4	21 564,3	30 389,2	7 218,9	14 811,3
	Polska	1 005 928,5	1 560 099,4	2 169 484,4	545 264,6	1 104 931,1
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	430,7	738,6	944,6	172,9	382,4
	Polska	55 900,6	87 190,0	1 16 091,8	24 437,7	49 021,6
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	488,4	724,3	908,9	178,2	365,4
	Polska	66 659,4	92 767,2	124 886,7	28 910,2	55 631,1
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	399,7	594,5	738,1	135,3	295,2
	Polska	56 156,0	77 391,7	103 950,3	23 560,7	46 195,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	3,3	3,2	2,9	2,4	2,4
	Polska	6,2	5,6	5,4	5	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	2,7	2,7	2,4	1,8	1,9
	Polska	5,2	4,7	4,5	4,1	4,0

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VIII 2011	VII 2012	VIII 2012
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	91 367	93 099	93 344
	woj. podlaskie	72 267	73 375	73 569
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 617,2	1 528,2	1 621,7
	Polska	89 313,0	92 253,4	91 741,2
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	186,1	179,5	211,2
	Polska	8 673,2	7 774,7	8 206,5
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	104,1	104,2	99,2
	Polska (poprzedni m-c=100)	101,1	101,3	100,1

Komentarz:**Indykatory sierpniowe w woj. podlaskim**

- Wskaźniki charakteryzujące wyniki finansowe przedsiębiorstw omówiono w lipcowym numerze „Indykatorów”.
- W końcu sierpnia 2012 r. zanotowano 93344 podmioty (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), czyli o 245 podmiotów więcej niż przed miesiącem oraz o 1977 więcej niż przed rokiem. Zdecydowana większość z nich - 78,8% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W końcu sierpnia br. ich liczba wzrosła o 194 w porównaniu do lipca br., oraz o 1302 podmioty w relacji do sierpnia ub. roku.
- Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 1621,7 mln zł i była wyższa o 6,1% od osiągniętej przed miesiącem, oraz o 0,3% wyższa w relacji do sierpnia ubiegłego roku.
- Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana w sierpniu 2012 r. ukształtowała się na poziomie 211,2 mln zł i była o 17,7% wyższa niż w poprzednim miesiącu, oraz o 13,5% wyższa w odniesieniu do sierpnia roku ubiegłego.
- W sierpniu 2012 r., sprzedaż detaliczna (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) ukształtowała się na poziomie o 4,9 pkt. proc. niższym poziomie w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego oraz o 5,0 pkt. niższym w stosunku do lipca br.

Indykatory sierpniowe w Polsce

- Wskaźniki charakteryzujące wyniki finansowe przedsiębiorstw omówiono w lipcowym numerze „Indykatorów”.

- ✦ W sierpniu 2012r. nastąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu o 0,6% w stosunku do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do sierpnia ub. roku produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 2,7%.
- ✦ Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w sierpniu 2012r. była wyższa o 5,6% od wyniku osiągniętego w poprzednim miesiącu, natomiast o 8,6% niższa od sprzedaży zrealizowanej w ub. roku.
- ✦ Wskaźnik dynamiki sprzedaży detalicznej towarów w sierpniu 2012r. był niższy o 1,2 pkt. % w stosunku do poprzedniego miesiąca i o 1,0 pkt. % niższy niż przed rokiem.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentację projektową – kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

*W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w **cenach bieżących**, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany **ceny stałe** (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.*

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciennodawców.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny*, nr 8 (658), GUS, Warszawa 2012.
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r.*, GUS, Warszawa 2008.
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 8/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego*, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: sierpień 2011r. – sierpień 2012r. (w zł)

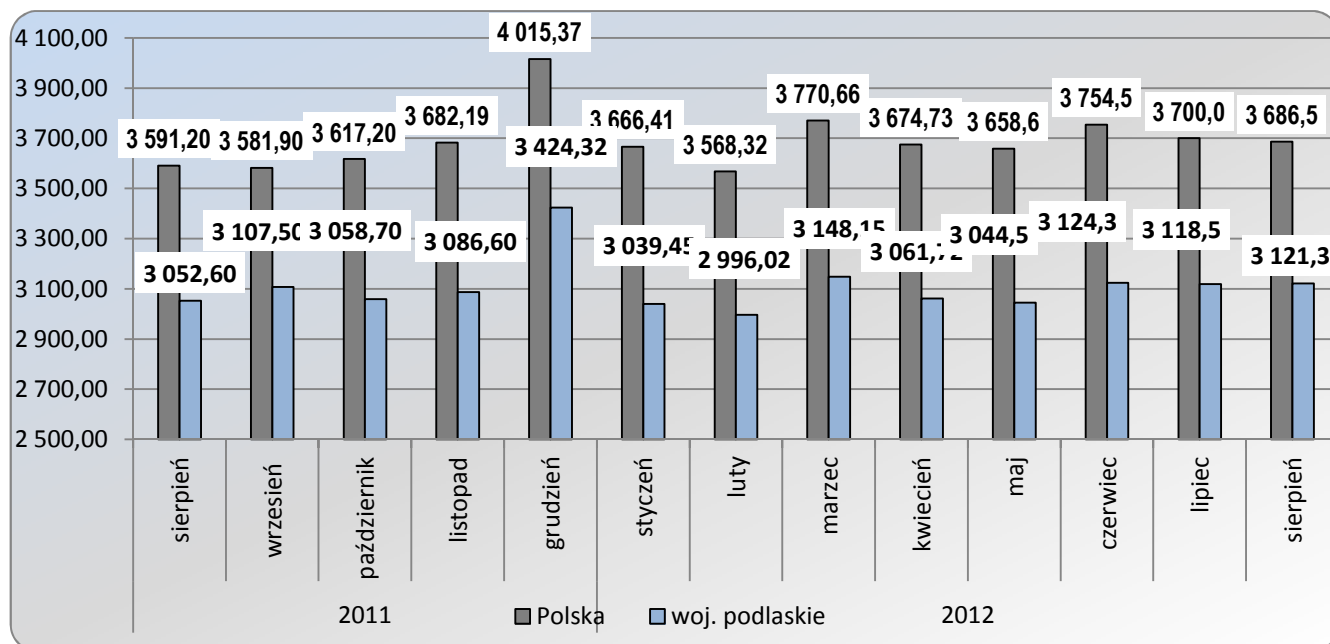

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	.	.	1 201 ^a	.	.
	Polska	38 196*	38 213*	38 209*	38 207	38 532
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	104,9	104,3	104,9	104,4	.
	Polska	104,6	104,1	104,6	103,9	104,3

* dane zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.

^a dane prezentowane są w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VIII 2011	VII 2012	VIII 2012
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	104,3	104,0	103,8
	woj. podlaskie	3 052,6	3 118,5	3 121,3
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	Polska	3 591,2	3 700,0	3 686,5

Komentarz:

Indykatory sierpniowe w woj. podlaskim

- W woj. podlaskim w końcu II kw. 2012r. nie oszacowano liczby ludności.
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2012r. wyniósł 103,8% i spadł o 0,2 punktu proc. w porównaniu do lipca br. i o 0,5 punktu proc. w relacji do sierpnia ub.r.
- W sierpniu 2012r. zanotowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto w stosunku do lipca b.r. o 0,1%, oraz wzrost o 2,3% w relacji do sierpnia ub.r.

Indykatory sierpniowe w Polsce

- Liczbę ludności w Polsce w końcu II kw. 2011r. oszacowano na 38 mln 532 tys.
- Wskaźnik inflacji w sierpniu, w odniesieniu do lipca br. jest niższy o 4,3 pkt. %, oraz o 4,6 pkt. % niższy w relacji do sierpnia ub. r.
- Pracownicy zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w skali kraju, uzyskali w sierpniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto o 0,4% niższe niż w lipcu 2012r. i o 2,7% wyższe niż przed rokiem.

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

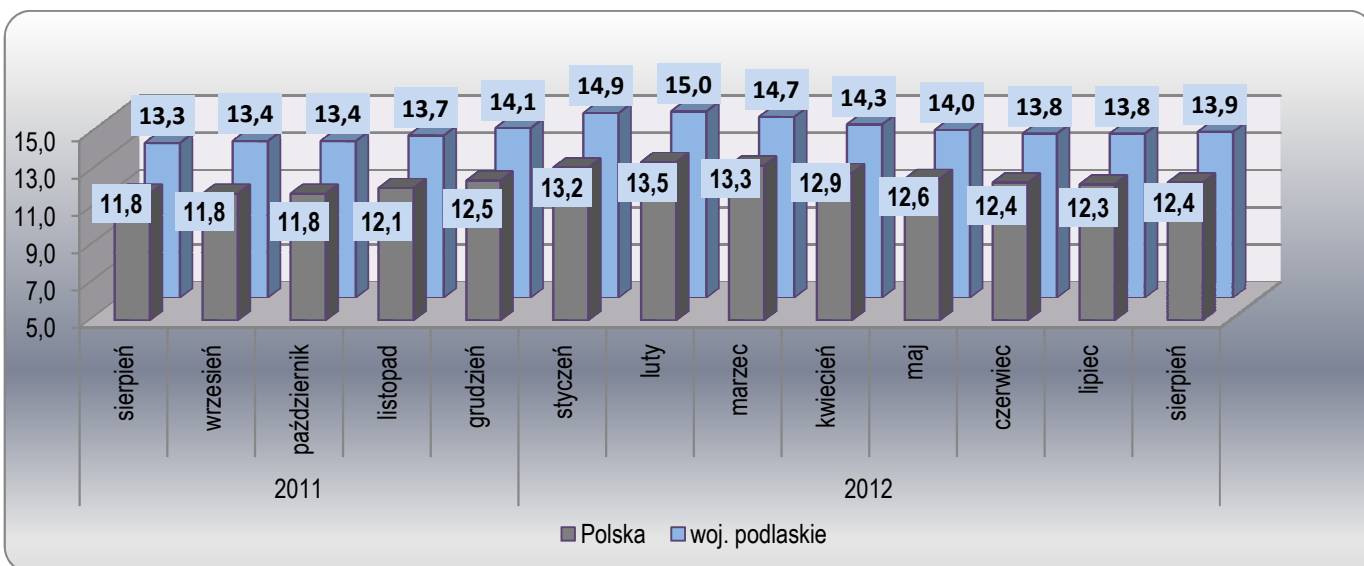
Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

- 1) *Biuletyn Statystyczny, nr 8(658), GUS, Warszawa 2012.*
- 2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2011 r. oraz I-IV kwartał 2012r., Białystok 2011, 2012.*
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 8/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*
- 4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*
- 5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: sierpień 2011r. – sierpień 2012r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: sierpień 2011r. – sierpień 2012r.

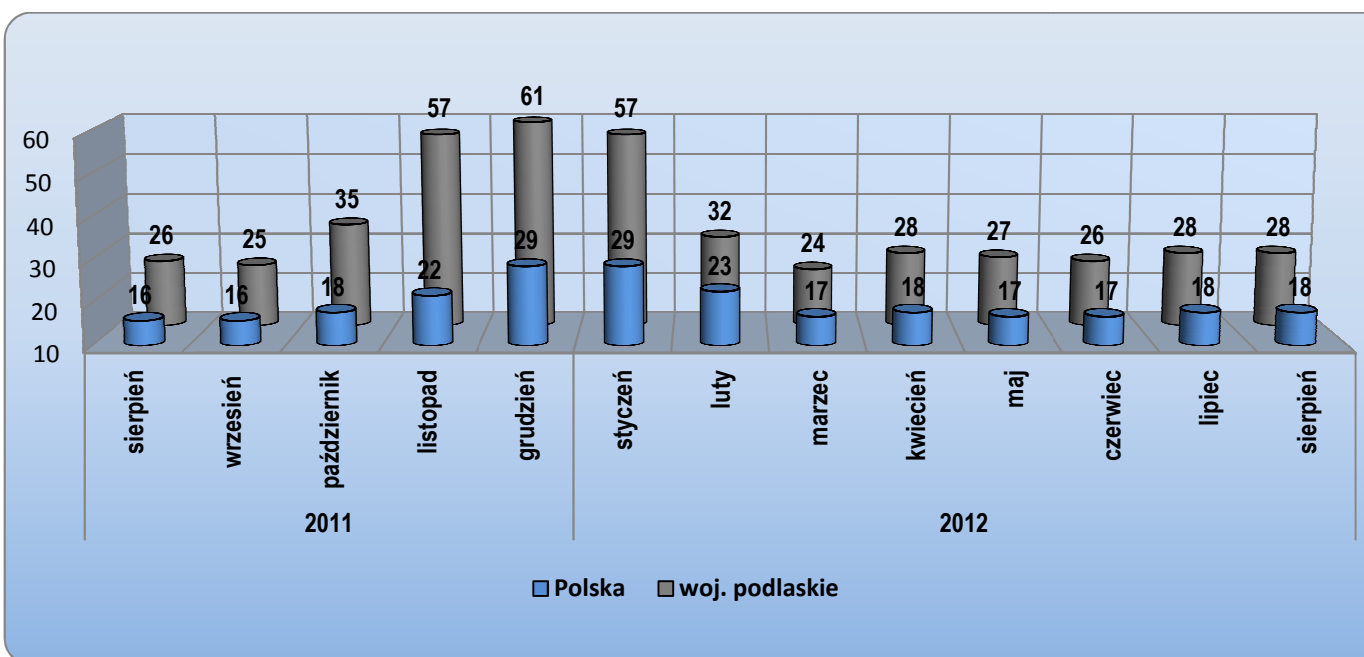

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012*
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	547	557	541	517	525
	Polska	17 853	17 963	17 951	17 864	17 992
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	55,8	56,5	56,1	55,2	56,3
	Polska	56,0	56,4	56,3	56,0	56,4
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	51,0	51,8	50,4	49,9	52,0
	Polska	50,7	51,1	50,8	50,1	50,8

*dane wstępne

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		VIII 2011	VII 2012	VIII 2012
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie*	98,5	98,9	98,5
	Polska*	5520	5 529	5 522
sektor publiczny	woj. podlaskie	9,1	9,3	9,3
sektor prywatny	woj. podlaskie	89,5	89,6	89,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	12,7	13,8	13,9
	Polska	11,6	12,3	12,4
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	6 112	6 314	6 059
	Polska	202 233	212 766	207 332
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	6 026	6 149	5 499
	Polska	210 072	224 027	195 810
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	61 703	64 438	64 998
	Polska	1 855 336	1 953 184	1 964 706
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	7 175	7 698	7 678
	Polska	294 257	321 186	316 239
kobiety	woj. podlaskie	30 856	30 806	31 452
	Polska	1 019 700	1 038 965	1 052 500
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	20 838	21 727	22 015
	Polska	801 051	840 041	845 915
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	3 221	2 654	3 361
	Polska	81 054	67 312	82 930
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 218	889	1 225
	Polska	25 887	20 166	26 196
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1 467	1 666	1 662
	Polska	56 645	67 510	67 544
cudzoziemcy	woj. podlaskie	301	298	302
	Polska	3 003	3 255	3 282
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	14 074	13 710	14 052
	Polska	385 415	377 643	384 055
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	5 910	6 320	6 412
	Polska	194 007	210 135	213 392
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	33 808	36 062	36 514
	Polska	935 388	992 888	1 001 830
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	14 126	15 063	15 083
	Polska	409 764	450 278	448 864
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	18 640	19 651	19 651
	Polska	560 601	582 517	584 007
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	19 991	19 934	20 287
	Polska	499 776	487 704	496 808

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI SIERPIEŃ 2012 r.

osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	31 158	32 755	32 659
	Polska	1 008 072	1 070 587	1 067 242
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 107	4 456	4 462
	Polska	159 485	173 670	175 388
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 215	1 406	1 390
	Polska	31 991	36 945	36 809
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 357	3 611	3 669
	Polska	98 237	105 673	106 275
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	1 466	1 637	1 553
	Polska	72 557	64 364	74 412
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	397	591	626
	Polska	20 854	19 473	28 767
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	26	28	28
	Polska	16	18	18

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:

Indykatory sierpniowe w woj. podlaskim

- Dane dotyczące II kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za lipiec 2012r. Dane dotyczące III kwartału 2012r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2012 r. ukształtowało się na poziomie 98,5 tys. osób, a więc było o 0,4% niższe niż przed miesiącem. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego pozostało bez zmian.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym w sierpniu 2012 r. pozostało na poziomie z przed miesiąca, natomiast wzrosło o 2,5% w porównaniu do sierpnia roku ubiegłego. W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w sierpniu br. na poziomie o 0,4% niższym od stanu w lipcu br., oraz spadło o 0,3% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- Stopa bezrobocia sierpniu 2012r. osiągnęła poziom 13,9% i była o 0,1 pkt. % wyższa niż w lipcu br. oraz wzrosła o 1,2 pkt. % w relacji do sierpnia 2011r.
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu sierpnia b.r. była wyższa o 0,9% w porównaniu do lipca b.r., oraz o 5,3% wyższa w stosunku do sierpnia 2011.
- W sierpniu br. zarejestrowano o 4,0% nowych bezrobotnych mniej niż w lipcu b.r., oraz o 0,9% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jednocześnie z rejestrów osób bezrobotnych wyłączono o 10,6% mniej bezrobotnych niż przed miesiącem i o 8,7% mniej niż przed rokiem.
- W sierpniu 2012r. w relacji do ub. miesiąca zanotowano wzrost liczby bezrobotnych w większości grup bezrobotnych. Największy wzrost dotyczył liczby osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (o 37,8%) osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 26,6%), natomiast największy spadek dotyczył osób z prawem do zasiłku (o 0,3%) i osób bez wykształcenia średniego (również o 0,3%).
- W sierpniu 2012r. do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego zgłoszono 1533 oferty pracy (wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej), tj. o 5,1% mniej niż w poprzednim miesiącu, jednakże o 5,9% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w sierpniu 2012r., 626 dotyczyło ofert pracy subsydiowanej i stanowiły one 40,3% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy. W sierpniu br. było ich o 5,9% więcej niż w poprzednim miesiącu oraz o 57,6% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.
- W sierpniu br. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadało 28 osób bezrobotnych. Było to tyle samo, co w lipcu br. oraz o 2 osoby więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Indykatory sierpniowe w Polsce

- Dane dotyczące II kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za lipiec 2012r. Dane dotyczące III kwartału 2012r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. nieznacznie spadło (o 0,1%) w porównaniu do lipca b.r., ale nieznacznie wzrosło o 0,04% osób w relacji do sierpnia 2011r.
- Stopa bezrobocia w kraju wzrosła o 0,1 pkt. % w stosunku do lipca b.r. i o 0,8 pkt. % w odniesieniu do sierpnia 2011 roku.
- W sierpniu br. zanotowano wzrost liczby bezrobotnych o ok. 0,6 % w porównaniu do ub. miesiąca oraz zwiększenie o 5,9% w porównaniu do sierpnia 2011r.
- Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” zmniejszyła się w sierpniu o 2,6% w odniesieniu do lipca b.r., natomiast w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego, wzrosła o 2,5%.

- ✦ Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów spadła w sierpniu o 12,6% w porównaniu do lipca 2012r. oraz o 6,8% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- ✦ W większości grup osób bezrobotnych zanotowano wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do lipca br., a największy wzrost dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (o 29,9%) oraz osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 23,2%). Natomiast spadek dotyczył liczby osób z prawem do zasiłku (o 1,5%), osób powyżej 50 roku życia (o 0,3%) i osób bez wykształcenia średniego (również o 0,3%).
- ✦ W sierpniu 2012r. do powiatowych urzędów pracy w całej Polsce wpłynęło 74412 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej), tj. o 15,6% więcej niż w lipcu br. oraz o 2,6% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w sierpniu 2012r., 28767 - dotyczyło ofert pracy subsydiowanej, które stanowiły 38,7% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy. W sierpniu br. było ich o 47,7% więcej niż w poprzednim miesiącu oraz o 37,9% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.
- ✦ Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce pracy wyniosła w lipcu 2012r. 18 osób, czyli pozostawała na poziomie sprzed miesiąca, natomiast w stosunku do sierpnia 2011r. wzrosła o 2 osoby.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiują w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
 e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,
 f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązki ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
 g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
 h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
 i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
 j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
 k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 8(658), GUS, Warszawa 2012 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 8/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Sierpień 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami).*
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indyktorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>